

NORGES BONDELAG

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Att.: Heidi Lundberg

Vår saksbehandler
Finn Erlend Ødegård
+47 92 85 84 95

Vår dato
23.09.2019
Deres dato
12.04.2019

Vår referanse
17/00269-5
Deres referanse

Svar på høring - Nasjonal ramme for vindkraft

Norges Bondelag viser til brev av 01.04.2019 fra Olje- og energidepartementet (OED) om høring av Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) forslag til nasjonal ramme for vindkraft på land.

Bakgrunnen for høringsforslaget er at regjeringen ønsker å legge til rette for en langsiktig utvikling av lønnsom vindkraft i Norge, slik det er redegjort for i energimeldingen (Meld. St. 25 (2015 - 2016)). Ifølge OEDs oppdragsbrev til NVE er formålet med nasjonal ramme for vindkraft å bidra til at de beste vindkraftlokalitetene blir valgt når det søkes om konsesjon. Rammen skal videre bidra til økt forutsigbarhet, en mer effektiv konsesjonsbehandling og demping av konflikter. NVE har som en del av rammen laget et kart med 13 utvalgte områder som er mest egnet for ny vindkraftutbygging i Norge.

Norges Bondelag viser til at Norge gjennom Parisavtalen har forpliktet seg til å redusere utslippene av klimagasser med 40 % fram til 2030. For å nå målene må bruk av fossile energikilder som olje og gass erstattes av fornybar energi. Mange kommuner har allerede bidratt vesentlig til energiproduksjon gjennom vannkraftutbygging. **Norges Bondelag mener det er viktig at allerede utbygde kraftprosjekter i form av vannkraft utnyttes optimalt før man går i gang med nye naturinngrep for vindkraft.** Oppgradering av eksisterende vannkraftutbygginger med ny teknologi vil kunne gi økt produksjon av el-kraft. I tillegg til vannkraft har det de siste årene kommet store teknologiske forbedringer for flere typer fornybar energi. Herunder solceller og havvindmøller. **Norges Bondelag mener det må utarbeides et bredere fagrunnlag som vurderer alle former for fornybar el-produksjon i Norge og ikke bare vindkraft på land.**

Norges Bondelag viser til at utbygging av vindmølleparker i Norge flere steder har skapt store konflikter og stor lokal motstand. Bygging av vindmøller i utmark innebærer ofte store naturinngrep med bygging av veier og oppstillingsplasser. Møllene lager lyd som av mange oppleves som støy. Om vinteren kan rotorbladene kaste isklumper som medfører fare de som ferdes i nærheten. Høye vindmøller må merkes med lys pga flysikkerhet. Vindmøller oppleves av mange som visuell støy.

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse:
Postboks 9354 Grønland
0135 OSLO

Norges Bondelag
Bondelagets Servicekontor AS

Besøksadresse:
Landbrukets Hus,
Hollendergata 5
0190 OSLO

Org.nr.: 939678670
Org.nr.: 985063001 MVA

Telefon:
22 05 45 00

Bankkonto: 8101.05.12891
Bankkonto:: 8101.05. 91392

E-postadresse:
bondelaget@bondelaget.no

Internett:
www.bondelaget.no

Med de vindkraftverkene som allerede er under utbygging, vil den samlede estimerte produksjonen fra norske vindkraftverk øke fra dagens 5,3 TWh til 12,2 TWh. Det er i tillegg gitt konsesjon til 37 vindkraftprosjekter som ikke har påbegynt bygging. Den samlede produksjonen fra disse er estimert til ca. 10,7 TWh. **Med bakgrunn i de store konfliktene knyttet til vindmølleparker, mener Norges Bondelag det ikke må gis nye konsesjoner til vindkraft før eksisterende gitte konsesjoner er utbygd, og man ser den samlede virkningen av disse. Norges Bondelag mener videre at kommunene må ha vetorett for vindkraftkonsesjoner. En grundig kommunal behandling sikrer interessene til grunneiere, lokalbefolkningen og andre berørte parter gjennom høringer og demokratiske prosesser.**

Konsesjonen er en ytre arealgrense for et planområde og en tillatt mengde installert effekt. Den endelige fastleggingen av turbinhøyde og plassering kommer først i detaljplanen og miljø-, transport- og anleggsplanen (MTA) etter at konsesjonen er gitt. I detaljplanen blir den endelige utformingen og den tekniske beskrivelsen fastlagt. MTA-planen omfatter arealbruk, byggemåte og konsekvenser for natur og miljø. Denne planen skal utarbeides i dialog med kommunen og berørte grunneiere. Når konsesjonsrammen er vid skal det mye til for at MTA-planen avviker fra konsesjonen. Dermed skapes det et stort handlingsrom uten at det kreves nytt konsesjonsvedtak og eventuelt ekspropriasjonsvedtak med tilhørende høring av planene. **Norges Bondelag mener kunnskapsgrunnlaget knyttet til virkningene fra vindkraftanlegg på naturmangfold, husdyr på utmarksbeite og ferdsel er utilfredsstillende. Norges Bondelag mener det må stilles krav om et fylldig kunnskapsgrunnlag før det gis konsesjon og at grunneierne får reell medbestemmelse i utarbeidingen av MTA-planene.**

Landbruksnæringen har allerede startet omlegging til det grønne skiftet. Det innebærer økt binding av karbon i jord, økt bruk av trevirke som byggemateriale, økt produksjon av bioenergi, reduksjon i utslippene av metan og lystgass, m.m. Landbruket har arealer og bygningsmasser som er aktuelle for solceller. I tillegg har mange gårdsbruk arealer som kan være aktuelle for vindmøller. Vindkraftverk med installert effekt under 1 MW og fem eller færre vindturbiner, er i dag ikke konsesjonspliktige. Søknader om å bygge slike anlegg behandles av kommunene etter plan- og bygningsloven. **Norges Bondelag støtter at denne typen anlegg ikke skal begrenses til kartet over de 13 mest egnede områdene for vindkraft i Norge. Vindmøller på gårdsbruk og som bygges i jordbrukslandskapet kan i framtiden bli et viktig bidrag til produksjon av fornybar energi.**

Vertskommuner for vindmølleparker har i dag mulighet til inntekter gjennom eiendomsskatt. Denne inntekten er imidlertid avhengig av at kommunen innfører eiendomsskatt for alle typer verk, bruk eller næring. Dette er problematisk for distriktskommuner i næringssvake deler av landet. **Norges Bondelag krever at vertskommuner for vindmølleparker sikres faste inntekter for å stille sine naturressurser til disposisjon på samme måte som vannkraftkommuner har fra ordningen med konsesjonskraft og konsesjonsavgift.**

Hjemfallsretten har sikret staten råderett og framtidige inntekter fra vannkraften i Norge. Dette har vært en vellykket strategi som har gitt fellesskapet verdifulle inntekter. **Norges**

Vår dato
23.09.2019

Vår referanse
17/00269-5

Bondelag krever at staten også innfører hjemfallsrett ved utbygging av vindmølleparker.

Med vennlig hilsen

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Jarle Bergsjø

Finn Erlend Ødegård